

Решение № 60004

Номер 60004

Година 07.01.2021

Град Смолян

Районен Съд - Смолян

На 12.11

Година 2020

В публично заседание в следния състав:

Председател:

Секретар:

Прокурор:

като разгледа докладваното от Златанова

Гражданско I инстанция дело

номер

20205440100157

по описа за

2020

година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Ищецът „А. за С. на В.“ Е. – София, представявано от ДБ е предявил обективно съединени установителни иски с правно основание чл. 422, във вр. с чл. 415 от ГПК срещу С. Т. М. от гр. С. с които се иска да бъде установено по отношение на ответницата, че дължи на „А. за С. на В.“ Е., сумите, присъдени с издадената срещу нея Заповед за изпълнение на парично задължение по ч.гр.д. № 1445/2019 г. на РС - С. а именно: 800 – главница; 108,62 лв. договорна възнаградителна лихва за периода 28.02.2018 – 31.08.2018 г.; 219,84 лв. неустойка за неизпълнение на договорно задължение за периода 28.06.2018 – 31.08.2018 г.; 278,50 лв. обезщетение за забава за периода 28.02.2018 – 09.12.2019 г., както и законна лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение на 30.09.2019 г. до окончателното погасяване на дълга. Претендира присъждане на деловодните разноски в заповедното и в исковото производство.

Фактическите твърдения на ищеца се свеждат до следното:

На 11.06.2019 г. е подписано Приложение № 1 към Договор за покупко-продажба на В. (цесия) от дата 11.06.2019 г. между „*****“ ООД, ЕИК ***** и „А. за С. на В.“ Е., по силата на което вземанията на „*****“ ООД срещу С. Т. М., произтичащи от Договор за паричен заем № 167914 от дата 31.01.2018 г. са прехвърлени изцяло с всички привилегии, обезпечения и принадлежности, включително и всички лихви на дружеството — кредитор. Общите условия по договора за заем съдържат изрична клауза, която урежда правото на кредитора да прехвърли вземането си в полза на трети лица. Длъжникът е уведомен за станалата продажба на вземането от името на „*****“, чрез пълномощника „А. за С. на В.“ Е. с Уведомително писмо, изпратено с известие за доставяне.

На 31.01.2018 г. „*****“, като Заемодател и С. Т. М. като Заемател е сключен договор за паричен заем с № 167914 при спазване разпоредбите на Закона за задълженията и договорите и Закона за потребителския кредит. Съгласно сключения договор за паричен заем, Заемодателят се е задължил да предостави на Заемателя под формата на заем парична сума в размер на 800 лв., представляваща главница и чиста стойност на заема отбелязана в Договора в поле „размер на отпуснатия заем“. С подписването на договора за кредит страните са декларирали, че същият е сключен на основание отправено искане за заем от страна на Заемателя, чиито параметри и условия са описани в предоставения от Заемодателя на Заемателя Стандартен европейски формуляр и

Общи условия към договора за заем, с които Заемателят се е запознал подробно и с които се е съгласил изрично и безусловно.

С полагането на подписа си на Договора за паричен заем, Заемателят, е удостоверил, че е получил заемната сума в брой от представител на Заемодателя. Така предоставянето на посочената в поле „размер на отпуснатия заем“ сума съставлява изпълнение на задължението на Заемодателя да предостави заема и създава задължение на Заемателя да заплати на заемодателя погасителни вноски, указани по размер и брой в Договора. Погасителните вноски, които Заемателят се задължава да изплаща на Заемодателя, съставляват изплащане на главницата по кредита, ведно с надбавка, покриваща разходите на заемодателя по подготовка и обслужване на заема и определена добавка съставляваща печалбата на заемодателя. Годишния процент на разходите по заема е фиксиран за срока на Договора, като съгласно разпоредбите на приложимите Общи условия същият не може да бъде променян едностранно от страна на Заемодателя. Страните са постигнали съгласие договорната лихва по заема да бъде в размер на 135,34лв. Така, страните са договорили обща стойност на плащанията по заема да бъде в размер на 935,34 лв., която е платима на 7 броя равни месечни погасителни вноски, всяка в размер на 133,62 лв. при първа погасителна вноска 28.02.2018 г. и последна погасителна вноска с падеж на плащане 31.08.2018 г.

Крайният срок за издължаване на всички задължения по кредита е 31.08.2018 г. /дата на последна погасителна вноска, съгласно погасителен план, неразделна част от договора за кредит/, предвид което по отношение на вземанията по договора за кредит не е обявявана предсрочна изискуемост.

Съгласно клаузите на сключения договор за заем, страните са се споразумели да обезпечат изпълнението на договора с предвидените в чл. 6 от договора обезпечения.

С подписването на договора за заем, Заемателят е декларирал, че се счита за уведомен, че в случай, че в 3 - дневен срок от подписването на договора не предостави на Заемателя договореното обезпечение или предоставеното обезпечение не отговаря на условията, посочени в договора, същия дължи на Заемодателя неустойка за неизпълнение на договорно задължение. Така, поради неизпълнение на задължението за предоставяне от страна на Заемателя на поне две от уговорените от страните обезпечения, на същия е начислена неустойка за неизпълнение в размер на 625,66 лева, която е разсрочена на 7 равни вноски, всяка в размер на 89,38 лева, платими на съответните падежни дати на погасителните вноски по договора за заем. Така, погасителната вноска, която следва да заплаща Заемателя е в размер на 223,00 лева.

Съгласно Общите условия, действащи по време на сключване на Договора, в случай че Заемателят забавил плащането на дължимата погасителна вноска, същият дължи на Заемодателя обезщетение в размер на законната лихва за забава за всеки ден просрочие, считано от датата на настъпване на забавата до окончателното изплащане на дължимите по договора суми. На основание цитираните по-горе разпоредби на длъжника е начислено обезщетение за забава в размер на 288,96 лв. за периода от 28.02.2018 г. до датата на подаване на заявлението в съда.

Погасената от ответницата сума е в размер на 443 лв., с която са погасени, както следва: договорна лихва: 26,72 лв., неустойка за неизпълнение на договорно задължение: 405,82 лв. и лихва за забава 10,46лв.

На ответницата е изпратено уведомление за извършената цесия с изх. № УПЦ-П-СТК/18.06.2019 г. с известие за доставяне чрез „Български пощи“ Е., на което е отбелязано, че пратката „не е потърсена“, поради което с връчването на уведомлението с исковата молба счита, че ответницата е уведомена за цесията.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът подава отговор на исковата молба, с който оспорва исковата молба като неоснователна. Признава факта, че между нея и „*****“ ООД като заемодател на 31.01.2018 година е сключен Договор за паричен заем № 167914 за сумата от 800 лв., за който са приложими правилата на ЗПК. Твърди, че договорът е недействителен поради нарушение на чл. 11, ал. 1, т. 9, 10, 11 ЗПК, а договорната неустойка е нищожна поради противоречие с добрите нрави, по подробно развитите в отговора съображения. Смята, че е платила главница в размер на 443 лв. с извършените плащания и неправилно ищещът е приел плащане на неустойка. Прави възражение за прихващане на неоснователно платените без правно основание суми за неустойка и лихви. Моли исковите да бъдат отхвърлени. Прави искане за присъждане на адвокатско възнаграждение на адв. ***** по реда на чл. 28, ал. 2 ЗАдв.

В съдебно заседание ищещът – р.пр. не изпраща представител.

Ответницата не се явява, за нея адв. ***** моли исковите да бъдат отхвърлени като неоснователни по изложените в писмената защита съображения.

подобни възражения в срока за отговор по чл. 131 ГПК.

Съдът, като обсъди становищата на страните и събраните по делото доказателства, установи от фактическа и правна страна следното:

По ч.гр.д. № 1445/2019 г на СМРС, образувано по подадено заявление на 09.12.2019 г. от „А. за С. на

В. Е., Смолянският районен съд е издал заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК № 547/05.11.2019 г., с която е разпоредено длъжникът С. Т. М. да заплати на „А. за С. на В.“ Е. сумите: 800 лева – главница; 108,62 лева -договорна лихва за периода от 28.02.2018 г. до 31.08.2018 г.; 278,50 лева - законна лихва /обезщетение за забава/ за периода от 28.02.2018 г. до 09.12.2019 г. и законна лихва върху главницата от 800 лева, считано от 09.12.2019 г. до окончателното плащане. В полза на заявителя са присъдени и направените разноски в заповедното производство, както следва: 25 лева - заплатена държавна такса и 50 лева-юрисконсултско възнаграждение.

Издадено е и разпореждане № 2936/14.12.2019 г., с което е отхвърлено заявлението на в частта на претендираната неустойка за неизпълнение в размер на 219,84 лева. Разпореждането е влязло в сила.

В срока по чл. 414, ал. 2 от ГПК е постъпило писмено възражение срещу издадената заповед от длъжника, че не дължи изпълнение по издадената заповед за изпълнение.

С Разпореждане № 3046/25.12.2019 г. съдът е указал на заявителя, че в едномесечен срок може да предяви срещу длъжника иск за установяване на вземането си, като довнесе дължимата ДТ. Разпореждането е получено от заявителя на 09.01.2020 г. и на 07.02.2020 г. /виж датата в товарителницата/ ищецът е подал настоящата искова молба.

Искът за неустойката е процесуално недопустим.

В мотивите на ТР № 4/18.06.2014 г. по тълк.д. № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС, което е задължително за съдилищата, е прието, че исквата молба по чл. 422 ГПК следва да съдържа същото вземане, което е заявено пред заповедния съд, основаващо се на същите обстоятелства, поради което е недопустимо и изменението на основанието на иска. В исковото производство предпоставка за допустимост на иска по чл. 422 ГПК е съответствието между заявеното и признато в заповедното производство вземане или част от него и предмета на делото, очертан с обстоятелствената част и петитума на исквата молба, както и в идентичността на страните. В случая в заповедното производство са присъдени главница, договорна лихва и обезщетение за забава в размер на законната лихва, но е отхвърлено заявлението за неустойката за неизпълнение на задължение. Налице е несъответствие между издадената заповед за изпълнение и предявения иск за неустойка, поради което искът за неустойка е недопустим и следва да бъде оставен без разглеждане.

Останалите искове са процесуално допустими, като предявени между надлежно легитимирани страни – цесионера и длъжника по кредитното правоотношение и в предвидения едномесечен срок по чл. 415, ал. 1 ГПК, като предмет на исковете са сумите, за които е издадена заповедта за изпълнение по чл. 410 от ГПК по ч.гр.д. № 1445/2019 г..

Видно от представения Договор за паричен заем № ***** от 31.01.2018 г. „*****“ ООД е предоставило на С. Т. М. заемната сума от 800 лв., при ГПР 48,85 % и 40,08 % договорен годишен лихвен процент. Общият размер на кредита е 935,34 лв., платим на 7 месечни погасителни вноски, от които 2 по 26,72 лв. и 5 по 176,38 лв. с падежи 28.02.2018 г.; 2.04.2018 г.; 30.04.2018 г.; 31.05.2018 г.; 02.07.2018 г.; 31.07.2018 г. и 31.08.2018 г.. Видно от погасителния план месечните вноски са формирани като сбор от главница, договорна лихва и неустойка. Заемополучателката е декларирала, че е получила сумата от 800 лв. в брой при подписването на договора.

В чл. 6 страните се договорили заемът да бъде обезпечен с банкова гаранция или поръчител, отговарящи на условията на чл. 9, ал. 2 от общите условия към договора за заем.

В чл. 7, ал. 4 от договора страните са договорили, че всички задължения по договора /главница, договорна лихва, обезщетение за забава и неустойки/ стават автоматично предсрочно изискуеми при забава на плащане на две месечни погасителни вноски или дължими неустойки. При настъпването на тези условия заемодателят има право да начисли неустойка за предсрочната изискуемост, без да уведоми заемателя за това, в размер на 20 % от дължимата до пълното погасяване на договора сума. Съгласно чл. 8 ако заемателят не представи договореното в чл. 6, ал. 2 обезпечение – банкова гаранция или поръчител, отговарящи на условията на чл. 9, ал. 2 ОУ, дължи на заемодателя неустойка в размер на 625,66 лева.

Няма спор между страните, че ответницата е получила предоставената ѝ в заем парична сума от кредитодателя „*****“ ООД и че не е изплатила всички дължими суми по договора.

По силата на договор за продажба и прехвърляне на В. /цесия/ от 11.06.2019 г. /след изтичане на крайния падеж по договора/ „*****“ ООД е прехвърлило на „А. за С. на В.“ Е. вземанията на продавача от длъжници, произтичащи от договорите за кредити, посочени в приложение № 1 към договора, заедно с всички привилегии, обезпечения, изтекли лихви и др. принадлежности. Видно от извадката от приложение № 1/11.06.2019 г., с посочения договор за цесия е прехвърлено и вземането на „*****“ ООД към ответницата С. М. в общ размер от 1371,40 лв., от които остатък от главницата към 11.06.2019 г. – 800 лв.; остатък договорна лихва към 11.06.2019 г. – 108,62 лв.; остатък неустойка към 11.06.2019 г. – 219,84 лв. и остатък лихва за просрочие към 11.06.2019 г. –

242,94 лв..

Цедентът е упълномощил цесионера да уведоми от негово име всички длъжници по прехвърлените В. за извършената цесия с пълномощните на л. 20 и 27.

С уведомително писмо от 18.06.2019 г. длъжникът М. е уведомен за извършената цесия и за размера на задължението му към 18.06.2019 г. – 1371,40 лв. и същата е била поканена в 5- дневен срок от получаването на поканата да плати на цесионера цялото вземане. Писмото е изпратено на адреса на длъжника, посочен в договора за кредит с известие за доставяне /л. 28/, но е върнато като непотърсено.

Между двете страни по договора за кредит са възникнали правоотношения по договор за паричен заем, по силата на който кредиторът е предоставил на ответницата договорената сума, която последният се е задължил да върне по установения между тях начин – на месечни погасителни вноски в срок до 31.08.2018 г. Уговорена е била и възнаградителна лихва в полза на заемодателя, разпределена и включена като част от всяка месечна погасителна вноска. По силата на договора за цесия ответницата дължи изпълнение на задължението по договора за кредит на цесионера – ищецът по делото, като ответницата е уведомена за цесията с връчването на исковата молба и приложените към нея доказателства.

Според заключението по назначената СИЕ и приложение 1 към него за периода м.януари 2018 – м. юни 2019 г. ответницата е платила три вноски в общ размер 443 лв., от които 223 лв. на 28.02.2018 г.; 100 лв. на 11.05.2018 г. и 120 лв. на 13.07.2018 г., с тях е погасена неустойка по чл. 8 в общ размер на 405,82 лв.; договорна лихва в размер на 26,72 лв. и лихва върху просрочена главница в размер на 10,46 лв.. След юли 2018 г. ответницата не е извършвала плащания. Размерът на непогасената главница е 800 лв.; непогасената договорна лихва е 108,62 лв., непогасената неустойка по чл. 8 е 219,84 лв. и обезщетението за забава върху главницата към 09.12.2019 г. е 103,06 лв..

Съдът кредитира заключението на ВЛ като обективно и компетентно изготвено, същото не е оспорено от страните.

С установителния иск по чл. 422 от ГПК се цели да бъде установено по исков ред съществуването на вземането, за което е била издадена заповед за изпълнение по реда на заповедното производство. Целта на предявяването на този иск е да се установи безспорно наличието на вземането, за което е издадена заповедта за изпълнение, като подаването на възражение не води автоматично до отмяна или обезсилване на вече издадената заповед за изпълнение, а представлява само пречка същата да влезе в сила. В случай, че производството по иска по чл. 422 ГПК приключи с позитивно решение, тази пречка отпада и заповедта за изпълнение влиза в сила и придобива изпълнителна сила. По този специален установителен иск в тежест на ищеца е да докаже факта, от който произтича вземането, а на ответницата - възраженията си срещу вземането.

Спорът се свежда до размера на дължимите вноски за главница, действителността на основанието и размера на договорната възнаградителна лихва и лихва за забава, респ. действителността на договорената и платена неустойка за неизпълнение на договорно задължение.

По силата на цесията новият кредитор е поставен в правното положение на стария кредитор с всички права и задължения, произтичащи от кредитния договор, като длъжникът може да прави срещу новия кредитор всички възражения, които е могъл да направи на стария.

Както се посочи по-горе, размерът на месечните погасителни вноски е формиран от главница, договорна лихва и неустойка.

Съгласно решението по дело № С - 472/11 на Съда на Европейския съюз, националните съдилища са длъжни да следят служебно за неравноправни клаузи в потребителските договори. Настоящият договор за кредит попада в приложното поле на Закона за защита на потребителите, тъй като е сключен между кредитодателя като търговец от една страна и ответницата като потребител от друга.

Отделно от това съгласно чл. 21, ал. 1 от Закона за потребителския кредит всяка клауза в договор за потребителски кредит, имаща за цел или резултат заобикаляне изискванията на закона, е нищожна. От събраните по делото доказателства безспорно се установява, че сключеният между ответницата и „*****“ ООД договор за паричен заем притежава необходимите и съществени елементи на договор за потребителски кредит по смисъла на чл. 9 и сл. ЗПК.

В чл. 10 - чл. 12 ЗПК законодателят е предвидил специфични изисквания относно реда за сключване, формата и съдържанието на договора за потребителски кредит, нарушаването на част от които води до неговата недействителност. Разпоредбата на чл. 21, ал. 3 ЗПК предвижда, че всяка клауза в договор за потребителски кредит, имаща за цел или резултат заобикаляне изискванията на този закон, е нищожна.

Съгласно чл. 22 ЗПК когато не са спазени изискванията на чл. 10, ал. 1; чл. 11 ал. 1 т. 7 – 12 и т. 20; чл. 11, ал. 2 и чл. 12, ал. 1, т. 7-9, договорът за потребителски кредит е недействителен. Касае се за изначална недействителност на договора, тъй като посочените в чл. 22 ЗПК императивни изисквания

